

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія авіаційного транспорту

ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни «Міжнародні повітряні перевезення»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
272 Авіаційний транспорт (Аеронавігація)**

**м. Харків
2019**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 29.09.2022 № 9

СХВАЛЕНО

Методичною радою Кременчуцького
льотного коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 19.09.2022 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 23.09.2022 № 9

Розглянуто на засіданні циклової комісії аеронавігації протокол 29.08.2022 № 2

Розробники: викладач циклової комісії аеронавігації Ножнова М.О.

Рецензенти:

1. Викладач циклової комісії Авіаційного транспорту, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, викладач-методист Тягній В.Г.
2. Професор кафедри аеронавігаційних систем навчально-наукового інституту Аеронавігації, електроніки та телекомунікації Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, доцент Шмельова Т.Ф.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні повітряні перевезення» складена відповідно до освітньої програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 272 Авіаційний транспорт освітньо-професійна програма Аеронавігація.

Міжнародні повітряні перевезення – формування теоретичних уявлень та спеціальних знань про організацію та особливості транспортування експортних та імпорتنих вантажів і переміщення пасажирів через кордони повітряним транспортом.

Навчальна дисципліна «Міжнародні повітряні перевезення»- це одна із нормативних професійно-орієнтованих дисциплін підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Аеронавігація».

Об’єкт і предмет дисципліни: переміщення пасажирів та вантажів через кордони повітряним транспортом.

Міждисциплінарні зв’язки: Навчальна дисципліна «Міжнародні повітряні перевезення» передбачає вивчення порядку і правил якими керуються замовник та перевізник при перевезенні пасажирів, багажу та вантажів при виконанні міжнародних польотів. Розглядаються питання маркування та перевезення небезпечних вантажів, а також, підлягає вивченню документації, яка оформлюється при міжнародних повітряних перевезеннях.

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Документи, які використовуються при міжнародних повітряних перевезеннях
2. Перевезення пасажирів, багажу, вантажів і пошти.
3. Відповідальність експлуатанта і перевізника

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні повітряні перевезення» - надати знання з правил якими керуються замовник та перевізник при перевезенні пасажирів, багажу та вантажів при виконанні міжнародних польотів. Навчити правильно оформлювати перевізну документацію при міжнародних повітряних перевезеннях.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні повітряні перевезення»- навчити курсантів працювати з перевізною документацією:

1. Аналізувати і приймати правильні рішення при прийомі на перевезення і перевезення небезпечних вантажів.

2. Ознайомитись з принципами організації міжнародних вантажних перевезень на мережі міжнародних транспортних коридорів.
3. Набути навички формування умов транспортних міжнародних контрактів.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

1. Правове регулювання міжнародних перевезень;
2. Основні переваги, недоліки та сфери застосування різних видів транспорту;
3. Механізм функціонування міжнародних транспортних перевезень; характер і структуру транспортних умов зовнішньоторговельних контрактів;
4. Основні правила безпеки дорожнього руху.

уміти:

1. Користуватись законодавчими, нормативно-правовими джерелами інформації відносно організації міжнародних повітряних перевезень;
2. Вибирати вид транспорту, спосіб і маршрут перевезення залежно від умов зовнішньоторговельного контракту;
3. Орієнтуватися в системі базисних умов зовнішньоторговельних контрактів INCOTERMS;
4. Правильно заповнювати документацію при здійсненні міжнародних повітряних перевезень;
5. Скласти міжнародні договори.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 12 години / 0,4 кредитів ECTS.

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема 1 Документи, які використовуються при міжнародних повітряних перевезеннях

Вивчення і поняття з міжнародних повітряних перевезень. Правила заповнення міжнародної перевізної документації. Генеральна декларація. Пасажирський маніфест. Зведена завантажувальна відомість. Вантажна накладна. Документи, які повинні бути на ПС перед польотом на МПЛ.

Тема 2 Перевезення пасажирів, багажу, вантажів і пошти

Правила міжнародних перевезень пасажирів. Обслуговування особливо поважних пасажирів, дипломатичних кур'єрів та їх багажу. Огляд пасажирів і багажу, процедури вантажних перевезень. Вимоги до маркування вантажу. Страхування вантажу. Перевезення небезпечних вантажів.

Тема 3 Відповідальність експлуатанта і перевізника

Відповідальність експлуатанта і перевізника за перевезення пасажирів, багажу, вантажів.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Конституція України.
2. Митний кодекс України.
3. Закон України «Про транзит вантажів», від 20 жовтня 1999 р. № 1172-ХІV
4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», від 16 квітня 1991 р. № 959- ХІІ
5. Требования документов ИКАО по ОЛР.М. Воздушный транспорт. 1986.
6. Технические инструкции по безопасности перевозок и программы подготовки персонала для перевозок ОГ, ДОС (9284-А/905 ИКАО.1992.
7. Афанасьев В.Г. Организация МВП.М. Воздушный транспорт.
8. Рахматов Т.А. Международные воздушные перевозки . Кировоград. ГЛАУ.1995.
9. Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432с.
10. Шершун А.А. Митне оформлення товарів та транспортних засобів: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2013. – 200с.

Додаткова література:

11. Кримінальний кодекс України.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
13. Инструкция о порядке действий в аварийной обстановке в случае инцидентов связанных с опасными грузами на воздушных судах ИКАО, 2004.
14. За ред.. П.В. Пашка. Порядок заповнення вантажної митної декларації: Посібник. – К.: Знання, 2005. – 399с. – (Митна справа в Україні).
15. Перевезення небезпечних вантажів. Конспект лекцій. Київ. НАУ., 2003
16. Республіканський журнал «Митний брокер», видавництво «Панорама».

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання для підсумкового контролю (заліку):

- 1 Поняття транспорту і транспортної галузі, як найважливішої галузі суспільного виробництва;
- 2 Класифікація транспортного комплексу;
- 3 Склад єдиної транспортної системи України;
- 4 Світова транспортна інфраструктура;
- 5 Суть міжнародних транспортних перевезень пасажирів і вантажу;
- 6 Утворення та функціонування міжнародних транспортних кордонів;
- 7 Шляхи швидкого і безпечного просування пасажирів і вантажів на маршрутах МТК;
- 8 Основні міжнародні транспортні організації. Принципи діяльності;
- 9 Структура комітету з внутрішнього транспорту ЄЕК ООН;
- 10 Мета діяльності та основні завдання міжнародної конференції експедиторських асоціацій (ФІАТА);
- 11 Мета діяльності і основні питання які досліджуються європейською конференцією міністрів транспорту (ЄКМТ);
- 12 Класифікація міжнародних транспортних перевезень;
- 13 Основні суб'єкти і об'єкти в міжнародному перевезенні;
- 14 Участь транспортних компаній в міжнародних перевезеннях;
- 15 Основні маршрути прямування в міжнародних перевезеннях;
- 16 Особливі види міжнародних перевезень;
- 17 Сутність коридорних пунктів при міжнародному перевезенні;
- 18 Основні умови при організації міжнародних повітряних перевезень;
- 19 Рухомий склад, шляхів сполучення та транспортних вузлів авіаційного транспорту;
- 20 Класифікація міжнародних авіаційних перевезень;
- 21 Характеристика свобод повітря;
- 22 Основні міжнародні транспортні документи на усіх видах транспорту;
- 23 Перелік основних документів які повинні мати при виконанні міжнародних перевезень вантажів і пасажирів резиденти України;
- 24 Перелік основних документів які повинні мати при виконанні міжнародних перевезень вантажів і пасажирів нерезиденти України;
- 25 Міжнародні акти, які регулюють перевезення вантажу між державами;
- 26 Основна мета і головні питання які вирішуються при транспортуванні вантажів;
- 27 Визначення базисних умов поставки товарів;

- 28 Основні умови Інкотермс;
- 29 Фактори, які впливають на вибір транспорту для здійснення міжнародних перевезень;
- 30 Принципи контейнерних перевезень морем;
- 31 Суть міжнародних транспортних перевезень;
- 32 Особливості застосування митної Конвенції про міжнародні перевезення;
- 33 Сутність транспортно – експедиційної обслуговування міжнародних транспортних перевезень;
- 34 Схеми транспортно – експедиційної обслуговування міжнародних транспортних перевезень;
- 35 Основні умови для організації міжнародних транспортних перевезень;
- 36 Умови ліцензування міжнародних перевезень;
- 37 Основні умови для організації міжнародних перевезеннях. Страхування відповідальності перевізника;
- 38 Відповідальність перевізників за порушення законодавства про транспорт.